

Intervju med stortingsrepresentant Hege B. Nyholt fra Rødt.

Intervjuleder er Eilif Hallingstad Finnseth, prosjektleder hos Unge funksjonshemmede.

Intervjuet er transkribert med hjelp av KI, og rettet på av Eilif Finnseth.

Hele intervjuet:

Eilif Finnseth

Hei Hege du sitter på Stortinget for partiet Rødt. Du er også leder for utdanningskomiteen. Veldig kjekt at du vil møte med meg og UngFunk med dette prosjektet som med dette intervjuet er en del av Barrierefritt demokrati er vår måte å. Foran stortingsvalget se på de barrierene for deltakelse i demokratiet og samfunnet som personer med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer møter, og derfor vil vi gjerne høre om partiet rødt og deres ideer og deres politikk som kanskje kan fremme rettighetene for denne samfunnsgruppen fram mot stortingsvalget og etter, rett og slett.

Hege Nyholt

Spennende.

Eilif Finnseth

Du er jo stortingsrepresentant og komiteleder, og du representerer Sør Trøndelag fylke. Hva betyr det for deg å være folkevalgt?

Hege Nyholt

Oi, det er et åpent og stort spørsmål. Ja, det betyr veldig mye. Jeg tenker at man er nettopp det valgt av folket, så det er min oppgave å selvfølgelig forvalte den politikken man har gått til valg på, altså Rødt sin primærpolitikk. Men for oss i Rødt så er det også veldig viktig at vi alltid er mer enn oss selv, og at den talerstolen som vi har fått tilgang på, som jo er landets største og kanskje viktigste, skal vi dele med andre. Som betyr at vi veldig mange ganger har løftet spørsmål og saker for grupper i samfunnet eller interesseorganisasjoner. Og så betyr det jo at jeg får lov til å holde på med det jeg synes er aller viktigste i hele verden, altså politikk. Ja, det synes jeg er gøy.

Eilif Finnseth

Det skjønner jeg er ganske artig. En av de tingene som jeg ser for meg må være ekstra artig. Det må være det å reise ut og besøke folk og høre om de tingene de bryr seg om. En gruppe som vi bryr oss om, og jeg vet dere i Rødt bryr dere om er unge velgere. Vi er bekymret i Ungfunk for at aldersgruppen 20 til 24, de man kaller andregangsvelgere, stemmer minst.

Gjennomsnittlig stemmetall på stortingsvalg har vært rundt 77 % av befolkningen, men deltagelsen er bare på 64% i denne aldersgruppen, så det er en ganske markant forskjell. Hva er det politikere kan gjøre for å nå ut til disse unge velgerne?

Hege Nyholt

Jeg kan bare si at jeg deler den bekymringen. Jeg tror det er veldig mange attenåringer som synes det er kjempestas å få lov til å stemme første gang. Og så er det jo en slags sånn oppgitthet i befolkningen, og det kan jeg forstå fordi at man opplever at de tingene som man enten er veldig berørt av, for eksempel folkemordet i Gaza, eller ting som er nær deg.

Kanskje bussavganger der du bor blir ikke tatt på alvor, så jeg tror nok veldig mange opplever at det ikke er noe poeng at man ikke har tro på det. Altså, er det sånn at foreldregenerasjonen igjen gjør det fordi at man har lært at dette er en del av demokrati og så videre? Jeg tror at vi må lytte til de unge folkene. Alle de som også bruker tiden sin på å jobbe i ekstrajobben mens de studerer for å betale en eller annen hushai enorme mengder med tusenlapper hver måned.

Vi er nødt til å lytte til hva som er deres problemer, og så må vi snakke til dem om det, og så må man jo se at det er et poeng i det altså. Det er jo ingenting som skaper mere følelse av å bli lurt, at du sier at du skal jobbe for noe, så gjør du det ikke.

Eilif Finnseth

Ja, en annen utvikling som vi ser blant unge de siste årene, har vært at flere virker og ha blitt mer konservative. Vi så i 2023 så gikk de borgerlige partiene langt fram, og i 2021 gikk også Fremskrittspartiet mer fram enn andre borgerlige partier. Vi ser at i 2024 ved flere valg, for eksempel USA, gikk flere unge velgere mot det republikanske partiet. Og nå ved årets stortingsvalg så ser man at det er enda flere unge, særlig unge gutter, men altså enda flere unge som går til for eksempel Fremskrittspartiet og peker på Sylvi Listhaug som statsminister. Klarer ikke sosialisme og prate til unge velgere lengre?

Hege Nyholt

Altså jeg er også bekymret for det her, og det er jo særlig unge menn. Og jeg tror at vi er nødt til å se litt på situasjonen for veldig mange. Men jeg er jo ikke en ung mann, og det må man jo også bare ta innover seg liksom. Men vi vet jo at vi har et skolesystem de siste 7 årene, som særlig gutter har tapt på. Som har blitt ekstremt teoretisk, det har blitt 2 år lenger enn når jeg gikk i skolen. Både for at man har økt timetallet og fordi at man begynt det tidligere. Og veldig mange unge menn opplever at de ikke mestrer. Opplever at de taper på daglig og ukentlig basis i skolesystemet. Som jeg sa, det kan være vanskelig å finne et sted å bo. Det er mange som også synes det er vanskelig å finne en partner. Jeg tror helt ærlig at vi ikke er god nok til å snakke til unge og de unge guttene. Så er det jo sånn at FRP særlig leverer billige løsninger. De har laget en litt sånn norsk Andrew Tate som er sånn "sto opp på morgenen.

Dropp tinder, få den jobb, så får du dame" løsning, men jeg tror at vi er jo nødt til å både anerkjenne guttas problem. Vi har mange unge menn som er medlem hos oss, som er ute og snakker med dem fordi at jeg tror ikke at jeg nødvendigvis har samme appellen da for å si det sånn. Og så må vi ha politikk som treffer de og boligpolitikk for eksempel, er kjempeviktig. Det er overvekt av menn som tar yrkesfag-utdannelse. Vi trenger at flere tar yrkesfag. Da må vi sikre at det er gode arbeidsforhold og gode lønnsforhold også i de yrkene. At de får en lærlingplass, at de får en lønn å leve av og at det er trygge forhold.

Eilif Finnseth

Du nevnte også skole som har vært en utfordring for mange, og jeg tenkte at jeg må jo stille et skolerettet spørsmål, med tanke på at du er komitéleder. Da tenkte jeg liksom på partiene

som stiller til valg i høst har mange ulike ideer om hva de vil gjøre med norske skolen, men alle samtidig høres ganske lik ut. Alle vil gjøre skolen bedre. Alle vil at flere skal prestere, mens noen peker som på de vil ha folkeskikk og økte krav. Noen vil ha mer testing og noen vil ha mer lek. Under noens vakt, så har jo skoler blitt lagt ned. Noen andre vil ha veldig desentraliserte tilbud. Oppi alt det her, fordi at skoler har en utfordring. Hvordan er det Rødt vil gjøre skolen bedre for folk, og kanskje også mer tilgjengelig for flere barn?

Hege Nyholt

Hvis det er noe som er irriterende med politikken, er det at alle enhetene ikke gjør noe, og det synes jeg er litt tilfelle med skolen. For alle er enige om at den er for teoretisk. Alle er enig i at den må bli mer praktisk, men det er ingen som egentlig reelt gjør så mye med det. Rødt er kjempetydelig på at vi må øke bemanningen. Vi trenger flere lærere. Vi trenger flere barne og ungdomsarbeidere. Vi trenger flere miljøterapeuter. Vi trenger folk inn i skolen som både kan undervise, altså lærerne, men altså laget rundt eleven. Vi er nødt til å kutte i skoledagen. Den er altså 2 år lenger enn da jeg gikk på skolen. I tillegg så er vi nødt til å flytte en del av undervisningen ut av det teoretiske klasserommet over på en mer praktisk måte å lære på. Det er ikke nok med en time ekstra sløyd. Du er nødt til å ha praktisk undervisning inn i alle fag, og det kan du godt ha. Du kan ha praktisk historieundervisning, praktisk norsk og så videre. Men det krever jo alltid bedre bemanning, det krever penger, og det krever også arealet. Men det mener jeg at både samfunnet, men særlig ungene våre fortjener. Vi er nødt til å gjøre noe med det, fordi denne tjueårige pugge - teste - sjekke-skolen, den har ikke funket. Det fører ikke fram.

Eilif Finnseth

Så Rødt vil være et parti som gir mer penger til utdanning og øke bemanning, og det er det tiltaket.

Hege Nyholt

Ja, ha mer praktisk undervisning og kutte i timer.

Eilif Finnseth

Mer praktisk og mer kutt. Er ikke det litt motsigende at man ber om noe mer, men samtidig kutte i timer? Vil det da gå utover teoretiske fag at man bare kutter generelt i teoretiske såpass mye? Den blandingen skjønte jeg ikke.

Hege Nyholt

Nei, vi vil jo for eksempel reversere seksårs-reformen? Ja, vi mener altså man har gjort en evaluering av seksårs-reformen, og det viste seg at det ble jo ikke som tenkt. Nei, det er ikke et «lek» år. Det er et skoleår. Ja, vi ønsker at unger skal ha muligheten til å være unger så lenge som mulig. Vi vet at unger lærer best gjennom lek, og vi vet at skolen sine arealer på ingen måte har plass til frilek.

Det er mer sånn styrt lek at "nå skal du leke butikk bak klasserommet sammen med læreren din", og vi vet også at det ikke er nok bemanning til det. Så er det ikke sånn at norske

barnehager er nødvendigvis rigget til å ta imot alle de ungene, så det må man jo finne ulike lokale løsninger på. Men det er det ene. Det andre er at det er mange timer, og jeg vet ikke hvordan det er med deg, men jeg var en sånn unge som bare bestemte meg for at jeg ikke skjønnte matte. Men jeg klarte utmerket godt å snekre en høytaler ved hjelp av pytagoras.

Eilif Finnseth

Ja.

Hege Nyholt

Fordi jeg gjorde med hendene. Ja, og da skjønnte jeg poenget. Jeg hadde dårlig mattekarakter, helt ålreit i sløyd og høy karakter i fysikk. For jeg synes det var gøy, ikke sant? Så poenget er jo at du blir jo ikke nødvendigvis noe dårligere i de teoretiske fagene. Du bare lærer det på en annen måte, og da blir for eksempel pytagoras ikke bare historien om en gammel greker pluss en formel, men det blir også anvendelig for at du ser det for å få de rette trekantene som du trenger for at høytaleren skal produsere en god lyd for eksempel, eller huset skal stå stødig.

Eilif Finnseth

Ok, da skjønner jeg litt mer. Jeg har lyst til å se på et litt annet lokaltilbud enn skole, som man også har mange ulike ideer om, men alle er enige at vi må bli bedre på. I helsesektoren hvor man har veldig mange ulike parter som har ulike ansvar. Man har altså fylkeskommuner. Man har regionale sånn helse nord. Helse sør.

Hege Nyholt

Helse Midt hos oss, ja. Det er jo et kriseområde.

Eilif Finnseth

Ja, og man har jo kommunale tjenester så klart. En gruppe som vi i Unge funksjonshemmede ser mye på, altså personer med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer, trenger gode helsetjenester. Og der er det interessant å se på at partiene har ulike løsninger for om man skal prioritere det offentlige eller private, om man skal fjerne ansvaret hos kommunene for at staten skal gjøre mer. Hva er det Rødt vil gjøre for at helsesektoren faktisk blir liksom svaret på befolkningens behov?

Hege Nyholt

For det første så vil jeg jo si at, gjennom familiemedlemmer og folk jeg kjenner, så er det jo en heltidsjobb å være syk, ikke sant? Du bruker så mye tid på å få de timene du trenger, følge opp ting og så videre. Rødt er jo for en sterk offentlig sektor. Vi mener at velferdsstaten er kanskje det viktigste vi har i samfunnet. Det sikrer demokratiet. Det sikrer at folk får den behandlingen de trenger, men vi er jo også for ideelle private tilbydere innenfor omsorgsfeltet og helsefeltet.

Så er det jo mange av våre litt tradisjonstunge institusjoner som for eksempel kommer fra sanitetskvinnene eller blå kors, eller lignende, ikke sant? Det Rødt er mot, er jo at man skal

ha private tjenester hvor noen kan tjene penger på helsa di og mi, eller uhelsa di eller mi. Vi ønsker oss ikke amerikanske tilstander hvor kreftbehandling blir et økonomisk spørsmål. Og så er det jo også sånn at når man overfører de her frie midlene til kommunen, og vi er i utgangspunktet for oss at det skal være høy grad av lokal rett til å bestemme, men så blir man helt prisgitt den kommuneøkonomien man har, og hvem som styrer.

Jeg kommer jo fra en kommune som har somlet bort masse penger på ski-VM for eksempel. Det er et hull som må tettes, og i den samme kommunen, så kutter man jo i bua tilbudet hele tiden. Så kutter man jo i tilbudet til folk med funksjonsnedsettelse og folk som har behov for offentlig tilbud, samtidig som man ikke aner hvor stor regning man egentlig har til ski-VM. Så noe av det der er et litt sånt reelt dilemma. Vi er jo for at man skal sikre at folk får de tjenestene man har behov for og trenger. Det er jo også et problem at mange som har kroniske sykdommer eller lever med funksjonsnedsettelse også her store utgifter til helse, og særlig da tannhelse.

Rødt har jo også gått til valg på at vi ønsker oss en ordentlig tannhelsereform som skal monne ut i at du får en frikortordning på tenner på samme måte som du har på resten av kroppen fordi at vi mener at tenna er en del av kroppen.

Eilif Finnseth

Ja en annen tjeneste som er lokalt og som har med helsesektoren gjøre, men som også går inn på hvordan man kan gå gjennom skoleutdanningen for å få utdanning eller komme i arbeidslivet, er BPA-tilbudet. Det er lokalt forankret i kommunen. Brukerstyrt personlig assistanse hjelper personer hver dag med om du får tilgang til- og kunne delta i, offentligheten rundt deg. Jeg er ganske sikker på at jeg kan skjønne at Rødt er for å gjøre BPA statlig. Hvis jeg skjønner riktig, for dere kanskje ønsker at flere helsetjenester skal bli statlig?

Men spørsmålet mitt er egentlig, er det ikke best at tjenester er lokalt forankret i kommuner, eller hvordan er det dere vil utforme BPA framover for at det kan bli tilgjengelig?

Hege Nyholt

For det første så er det ikke sånn at Rødt vil at alt skal være statlig. Vi er ikke for de store statlige institusjonene. De skal på en måte ikke gjenoppstå de som ble lagt ned ute på 90-tallet. Det er ikke det det er snakk om, men statlig og offentlig finansiert, eller kommunalt finansiert er vi jo for. Og så må jeg sjekke fordi vi har akkurat vedtatt nytt program og der står det. Jeg bare leser det, jeg. "BPA ordningen skal være en rettighet i alle kommuner.

Rettigheten skal følge menneskene og ikke postadressen. Ordningen skal tildeles og administreres av NAV, og så er det innføring av statlig finansiering av BPA med midler øremerket hver bruker". Jeg vet jo at det finnes ulike tilbydere av BPA. Ja, det viktigste er vel at de som trenger det for det, og at ingen tjener seg rik på det. At det ikke skal være mulig å bli så rik at du flytter til Sveits fordi at folk trenger assistanse i hverdagen sin. Også vet jeg jo at det er ganske mange som bruker BPA, som opplever allikevel at de får ikke så mye som

de trenger da, og at det er krevende at ting som jeg tar for gitt da, som en helgetur eller en konsert, en ferietur er på en måte et prosjekt som krever ekstremt mye goodwill og som krever mye arbeid. Det er klart BPA er de forlengede armene eller beina, eller altså, det er jo det man trenger for å få lov til å delta i samfunnet på lik linje med alle andre. Og så er det jo en viktig arbeidsplass. Kanskje også en arbeidsplass som krever ganske mye. Du skal jo inn i brukeren sitt hjem og liv og på en måte være en støtte uten å ta over. Jeg har masse respekt for de som har de jobbene.

Eilif Finnseth

Så da forstår jeg at Rødt egentlig ikke nødvendigvis vil, som andre partier sier, at vi bør gjøre det statlig, men at det virker som at dere kan tenke dere at det blir beholdt kommunalt, men at staten tar regningen. Slik at da fjernes disse kommunegrensene for hvor man får det.

Hege Nyholt

Ja, så det skal ikke ha noe å si om du bor i en olje kommune eller en ski VM kommune da for å si det sånn. Det er jo fryktelig trasig om tjenestetilbudet ditt endrer seg hvert fjerde år, for eksempel i forhold til hvem som sitter med klubben i kommunestyret også. Men sånn er det jo faktisk i en del kommuner. Jeg kjenner jo foreldre, for jeg kommer jo fra barnehagesektoren, som for eksempel velger å flytte ut av en kommune og inn i en annen, for det er lettere for å få hjelp. Det skal jo ikke være sånn. At du må flytte en annen kommune for de har bedre logopedtilbud på en måte.

Eilif Finnseth

Ja det skjønner jeg. For at samfunnet skal bli mer tilgjengelig. En av de store barrierene for personer med funksjonsnedsettelse er det å komme inn i arbeidslivet og kunne bli der, og det finnes mange tiltak man kan ha for sånt. Man vil sette krav på eller sånn for hvor mange antall personer skal være ansatt i offentlig sektor. Man har krav og rammer for hvordan man skal ikke diskriminere og sånn. Men en av de største barrierene som vi i UngFunk er bekymret for, er jo den menneskeskapte barrieren med at man faktisk kan oppleve hats og forskjellsbehandling. At man blir satt lave forventninger til eller man blir behandlet basert på dårlige holdninger og sånt.

Hva er det Rødt vil å kunne gjøre for at arbeidslivet blir mer tilgjengelig, mer inkluderende og kanskje klarer å fjerne litt av de diskrimineringsbarrierene som er der?

Hege Nyholt

Igen, så har jeg jo lyst til å si at dette her er jo noe av det som er litt sånn pulsen på hvor bra samfunn vi er. Og jeg tror at man i alt for liten grad er klar over hvordan det faktisk er da, og hva man møter av hets og fordommer, og bare sånne ting som at folk snakket til deg som om du skulle være et barn for at du sitter i en rullestol.

Jeg synes jo også en del ting som folk forteller at folk tillater seg å spørre om da. Som intime detaljer og alt fra hjernefunksjonen til ja, andre kroppsfunksjoner for å si det sånn. Det er ganske drøyt. Rødt er for et inkluderende arbeidsliv. Vi mener jo at det er arbeidslivet vi har

i dag er beintøft. Folk ramler jo utenfor i veldig mange yrker, så er det jo litt sånn springer beina av deg i jobb. Prestere. Jeg tror nok at ganske mange arbeidsgivere i det arbeidsmarkedet vi har i dag ser hindringer og ikke muligheter ved å ansette folk som kanskje krever noe tilrettelegging. Jeg er selvfølgelig for at du skal ha mål for inkludering i offentlige ansettelser.

Jeg mener at vi skal heie på modeller som trøndelagsmodellen, hvor de har hentet inn, særlig som med Aker Verdalen for eksempel, så er det jo folk som er relativt unge mellom 25 og 35 som har bare ramlet ut av alt. De er ikke i skolesystem Ikke i trygdesystem. Ingenting. Og de kan jo ha en usynlig nedsatt funksjonsnedsettelse da, og kanskje er de ofte blant de her som vi snakket om i stad, altså de er gutta som har sittet på skolebenken og følt at de får ikke til noe og som bare har mistet troen på seg selv. Og der har de jo hentet inn en del av de. Jeg tror de har hull i CVen. De er tatt inn som voksne læringer, og følges tett opp for at det krever kanskje også litt mer i starten. At du både tåler noen forsentkomminger, og kanskje du må hjem og hente folk og i det hele tatt. Vi ser jo at de har det veldig bra igjen via gjennomføringsprosent. Folk blir i yrket. Folk vokser.

Det verste som finnes er jo følelsen av at ingen trenger deg, og vi har dessverre systemer som fører til at folk føler at ingen trenger deg, og vi har også et litt sånn begrenset syn på hva som er mulig å gjøre hvis du har en funksjonsnedsettelse. I tillegg så er det jo sånn at det er veldig mange mennesker som er i det ordinære arbeidslivet med de usynlige funksjonsnedsettelsene som sliter seg ut. Som kanskje går med en ADHD-diagnose som ikke er oppdaget. Eller som er oppdaget, men ikke medisinerert eller som er oppdaget og medisinerert, men ikke tilrettelagt for. Kanskje ender det opp med sykemeldinger og uføretrygd der det ikke hadde trengt det da. Hvis det har vært mulig å tilrettelegge, og det er mulighet til å tilrettelegge.

Vi trenger helt sånn samfunnsøkonomisk cirka 100 000 flere folk inn i nøkkel posisjoner i samfunnet. Altså vi trenger folk i arbeid, men som samfunn så trenger vi også et arbeidsliv hvor det er plass til alle. Om du har muligheten til å springe fort eller om du har muligheten til å jobbe i 20% liksom. Vi trenger folkene våre, så det tenker jeg at alle tjener på da.

Eilif Finnseth

Jeg vil prate litt om hva som skjer etter valget i høst. Litt av dette prosjektet handler om at vi vil at flere skal delta i valget, for å stemme frem den politikken de synes er viktigst. Og en ting som jeg har tenkt på hvis jeg skal komme med en fordom mot partiet Rødt da, som du kan avkrefte eller veldig bekrefte. Ut av alle partiene som stiller til valg, så er det mange som prater om at de skal inn i regjeringen, eller at en regjering kommer til å trenge dem til å gjøre noe i en eller annen fasong. Og så har vi mange ulike ideer om hva en regjering vil bli. På borgerlig side, så har man 2, 3 ulike alternativer som alle utelukker hverandre. På den rødgrønne siden, så har man det samme for der prater nå plutselig Arbeiderpartiet om at de kanskje skal styre alene, som de gjør nå. Senterpartiet vil hvert fall ikke ha SV i regjering. SV vil gjerne ha alle de 3, selv om det ikke gikk sist. Det eneste partiet jeg er helt sikker på ikke skal i regjering, hvis jeg har skjønt riktig, det er Rødt. Det er både fordi at Arbeiderpartiet

har sagt at de ikke vil samarbeide med dere i regjering, men også fordi jeg har aldri hørt at Rødt sier at dere vil inn i en regjering. Min stereotypi er da. Er Rødt redd for å få ansvar? Vil dere sitte på utsiden å bjeffe, og ikke faktisk styre? Vil ikke dere gjøre kompromisser med andre politikere sånn som man alltid gjør?

Hege Nyholt

Men er det ikke greit å være gjensidig enige om at man ikke skal date da, men at man kan være venner? Nei, vet du hva Rødt er ikke redd for ansvar. Da hadde vi ikke stilt til valg, og jeg vet at folkevalgte fra Rødt tar ansvar over hele landet i kommunestyret og fylkeskommuner, og også her. Og Rødt har jo også vært tydelig på at vi ønsker å samarbeide. At vi ønsker en samarbeidsavtale, og hvis man ser på, jeg synes jo kan jeg jo bli helt svett og kvalm av å snakke om hva som skjer til høsten.

Det er usikkerhetsmomentet i det. Men hvis man ser på meningsmålingene, så er det jo sånn at Rødt er en del av den rødgrønne siden som de er avhengig av for å få flertall. Og for oss så vil det alltid være riktig og viktig å jobbe for endringer som er til det beste for folk flest, og for å få gjennom mest mulig Rødt-politikk. Så det er lenge siden vi kanskje bare var en vaktbikkje. Vi har inngått mange kompromisser i løpet av de 4 årene vi har sittet her. Vi er med på flere forlik. Vi har jobbet fram flertall i sak etter sak etter sak, og så er det også sånn at innimellom så går det ikke. Vi forhandlet i 164 dager om barnehagelov, og så at vi klarte ikke å oppnå vårt minimum på bemanning i barnehage.

Da måtte vi gå fordi at forpliktelsen min som satt i forhandlingene til syvende og sist var overfor alle de ansatte i barnehagen og alle ungene i barnehagen. Og Rødt sin primærpolitikk er ikke å lage et en avtale med partiene på Stortinget. Og noen ganger så må man ta den avveiningen. Andre ganger så er det fullt mulig å oppnå nok eller mye, sånn at man kan inngå forliket og enighet, men altså. Rødt er jo et moderne parti som stiller til valg som får gjennomslag i parlamentet og så videre. Sånn at jeg tror ikke man kan se på oss som en pittbull lenger.

Eilif Finnseth

Nei, men det er jo veldig spennende. For en ting som vi er spent på til høsten, som jeg må nevne, det er jo at vi er spent på hvordan saken om å inkorporere konvensjonen om rettigheter for funksjonshemmede kommer til å gå. Den sittende regjering arbeiderpartiregjeringen sier at de skal legge det fram, men det kommer til å være et nytt storting som voterer over den.

Det kan hende det er den nye regjeringen som legger den fram hvis den blir lagt fram. Rødt er for CRPD. Det er det er dere tydelig på, men en utfordring som den har. En kritikk som er kommet mot CRPD er at det er en slags internasjonal overformynderi. At når man tar lovverk fra internasjonale organer så går det ut over norsk lokal forankring og norsk lovgivning. Det går inn i hver enkelt kommune som kjenner sine lokale behov best. Og jeg vet jo at Rødt har jo vært kritisk til på den andre lovverk som skal bli tatt inn i norsk lov fra internasjonale organer og sånn. Vil CRPD være et gode eller vil det faktisk kunne hindre

Norge å bedre ivareta via sine egne lover?

Hege Nyholt

Men nå er det jo forskjell på internasjonale organer og ikke, ikke sant? Folkeretten overstyrer også norsk lov. Menneskerettighetene overstyrer norsk lov. Altså FN systemet er jo over nasjonal lov. Det er vi for. Mens en del EU direktiver og reglementer som kommer er av en negativ art, for eksempel at vi må sende strømmen vår ut på børs istedenfor å anvende den her og så selge overskuddet.

Rødt er for at CRPD skal bli inkorporert i norsk lov, og det tror jeg er helt nødvendig for at det skal forplikte. Og så vil det jo alltid være sann at man allikevel kanskje må gjøre noen lokale justeringer her og der, ikke sant? Bitte liten kommune og slikt, men samtidig så er det noe med at noen ting er så universelt da, eller bør være det. Det handler om menneskerettigheter. Det handler om menneskeverd, og det tenker jeg står over norsk lov, og da må man heller tilpasse så godt man kan. Så er det sann at folk bryter jo folkeretten hele tiden, for eksempel. Og det oppfordrer jo jeg på ingen måte til. Jeg tror at det er helt nødvendig at vi inkorporerer det i norsk lov for å sikre rettighetene til folk.

Eilif Finnseth

Vi kommer til å gå mot slutten nå, og du har vært litt inn på det nå, inkludert når vi har pratet om CRPD. Det siste spørsmålet som jeg har stilt alle politikere jeg har vært så heldig å få pratet med. Et litt sånt floksete spørsmål, men hvis en ung velger går til valgurnen 8. September, en mandag, og ser etter et parti som skal fjerne barrierer for deltakelse i samfunnet. For å gå inn i arbeidslivet. Som ser på fordommer der går. Helsesektoren, og gjøre den mer tilgjengelig. Gjøre skolen mer inkluderende. Og så ser hun på havet av partier der ute. Hvorfor skal denne unge velgeren velge Rødt?

Hege Nyholt

Nei som sagt så er det fordi at jeg mener at vi har en god politikk for mennesker med funksjonsnedsettelse og vi har også en god arbeidslivspolitik. Vi er opptatt av likeverd og likestilling i samfunnet, men vi er også opptatt av mangfold. Vi er mener jo ikke at alle skal bli prikk lik på en måte. Og så tror jeg jo også at mennesker med funksjonsnedsettelse er opptatt av andre ting og det er jo en litt sann fordom det også, at man tror at man bare er opptatt av én ting.

Men klart, hvis det er noe som fyller livet ditt mye, så er det noe man er opptatt av. Men jeg vil jo for eksempel tro at mange av de som går til stemmeurnene, eller triller til stemmeurnene eller hva du nå gjør, også er opptatt av folkemord i Gaza. Også er opptatt av landbrukspolitik. Også er opptatt av kollektivtransport og så videre. Jeg mener jo at Rødt har den beste politikken, og det håper jeg jo at flere folk får øynene opp for. Så er det vår jobb å sørge for.

Eilif Finnseth

Da ønsker jeg dere lykke til med å få folks øyne opp, og lykke til i valget.

Hege Nyholt

Takk og god sommer.

Eilif Finnseth

Ja takk.